

Transcriptie-concept: Rien van den Brand, Venray 15 febr. 2009

BHIC – 's Hertogenbosch

Toegang 347

Collectie Verheijen 28

Negatief DSC00009 + 00010

Consideratien en Regts-motiven in zaeke van successie tuschen geheele en halve broeders en susters en der selve kinderen te Grave en in den Lande van Cuyk.

Negatief DSC00011

Consideratien en Regts motiven ter betoginge, dat geheele en halve susters en broeders en der selve kinderen tot Grave, en in den Lande van Cuijck egalijk erven, en dat aldaer nog den dubbelden band des bloeds, nogte het regt van Repraesentatie in aenmerkinge koomt, ter uytsluytinge van den halve broeders en susters oft der selve kinderen.

Vooreerst is het by de Cuykse costuymen en die der stad Grave, welke reeds 300 jaaren voorleden in gebruyck en observantie waren, titulo van erffnisse ten voordeel te beuren Art 1 gestatueerd, dat tot de erffnisse geroepen word den wettigen naesten, ofte het geene het selve is, dat het naaste bloed beurt het goed

Negatief DSC00012

Ziet mijn geschreeven boek getituleerd JURA OPPIDI GRAVIAE welken stockregel: het naeste bloed erft het goed van de oudste tyden verstaen wierd, invoege, dat het nedergaende bloed ging voor het opgaende, zoo men van ouds pleeg te zeggen: goed en klimt niet gaarne. Het opgaende bloed ging voor de zyd-maagen.

Het woord naasten wierd ter dier tyde scherp genomen, soo als men van ouds sprak nagelnaeste, zulks dat geene plaatsvullinge wierd toegelaten, ende de kinderen selfs van een overleden kind niet mogten erven, zoo lang, als daer eenige kinderen in het eerste lid waeren, maer een kind, erven gebeurt hebbende van zynen vader en koomende te sterven voor zyne moeder, zoo ging dat goed aen de moeder.

Negatief DSC00013 + 00014

Volle of halve bloed wierd ook niet aengezien, maer Halve broeders hadden zoo veel regt als volle Broeders en den Langstlevenden erfde van zyn kinders goed, zoo als dit alles te zien is by Hugo De Groot in zyne inleydinge tot de hollandtsche regts-geleertheyd, 2de Boek,

28 deel den grond vanhet friesche regt en by Johan van Someren in Tractatu de Repraesentatione.

Den voorscr. stockregel vanhet versterfregt dennaasten in het bloed erft het goed is tot Grave en in den Lande van Cuyk in een constant gebruyk gebleven, tot den tegenwoordigen tyd; den selven is in de vorige, ende nog in deze eeuwe, door verscheide sententien in Juducio contradictione gewesen bevestigt namentlijk

Negatief DSC00015

Door het vonnisse van scheepenen van St. Anthonis in den jaere 1641.

Door vonnisse van den Edelen en souvereynen Raad en Leenhove van Braband, ende Lande van Overmaese, in cas van Reformatie in den Jaere 1654 in zaken der erfgenamen van wylen Johan Bloemaerts impten (?) van Mandament van Reformatie ten eenre contra Johan Backhuys ter andere zyde item door vonnisse van scheepenen der hoofdbank van Cuijk in judicio revisorio geweest in den jaere 1697.

By vonnisse der scheepenen van Oploo in den jaere 1700 EN Laestelyk by sentantie van schepen der Hooge vry Heerlijkheijd Boxmeer in den Jaere 1755 in zaake van Marten Hermans

Negatief DSC00016

Cum suis, contra Jan van Isum en consorten, in welke procedure de authentike copien der voor aengehaelde sententie ingediend te vinden zij.

Ziet wyders ten dezen de beschryvinge der stad Grave en Lande van Cuijck door Mr. Paulus van Alen, pag. 179 tot 195, zynde ook als nog in den Lande van Cuijck in notoire usantie, dat vader en moeder erven van hunne kinderen met exclusie van susters en broeders conform aen het oude versterfregt.

Alleenelyk is by het reglement van Graef Floris van Egmont, gouverneur der stad Grave en des Lands van Cuyk met voorbedagten Raed, wille, weten, en todoen van Burgermeesters, scheepenen en gesworens de stad

Negatief DSC00017

Grave en des Lands van Cuyck den 1 Januarii des Jaars 1535 ingevoerd het regt van repraesentatie, voor zoo verre, dat van toen voortaan kinds-kinderen in haare doode vaders of moeders plaatse zullen staen, in de erftaalen en nagelatene goedeen met de eene hand meede parten und deilen gelyk of oer vader of moeder ten tyde, als de goedeen verstierven, nog in Levende Lyve waeren, en dat alzoo wael in oeren regten oemen und

moeyen vertserft, als in het versterft van oere alde vaders und alde moeders, dat is te verstaen in den tweeden graed, und met verders.

Ziet dit voors. reglement in de beschryvinge der stad Grave en Land van Cuyck door Mr. Paulus

Negatief DSC00018

Van Alen onder de Documenten Nr. 66

Synde bij dit Reglement niets gedisponeert ontrent de successie vangeheele en halve susters en broeders of der selve kinderen, en syn ook voor of namaels naer het amaneeren van het voorscr. reglement geene placaten of costuymen in de stad Grave nog in den Lande van Cuyck bekend, volgens welke de halve broeders en susters geexcludeert worden, zoo dat het regt van successie der selve moet geelicieert worden uyt den voorscr. ouden stockregel dennaesten in het bloed erft het goed, dien allesints in de stad Grave en in den Lande van Cuyck moet blyven stad houden voor zoo verre hij niet verandert is.

Negatief DSC00019

Quod enim correctum non est non est, non est prohibendum stare L 27 cod de testis

Immers de oude gewoontens behouden haar volkooome kragt, in alle het geen met specialyk en met uytdukkelyke woorden verandert is en al het geene in de beschreve Landsregten duyster us, moet volgens de oude gewoontens vervult en opgeheldert worden en alwaar het regt is, dat den Naasten in het bloed erft het goed, volgt het van selfs dat aldaar de geheele en halve broeders en susters egalyk succedeeren, want in de berekeninge van de maagschap het bloed en graaden, word by het keyzerlyk regt geene distinetie gemaekt tusschen geheel en halve susters en broeders zoo als te zien is

Negatief DSC00020

L 10 S 13 ff. De gradibus et affinibus en sulks wel om die reden, dat den naasten in het bloed den naasten in het goed is, zoo als dat uytdukkelyk gestatueerd is L 1 Cod. De Legtis haeredibus in verbis: m. successione quae proximitatis nomine competit, tam fratres quam sorores pari Jure esse, heet (?) non ex eadem matre suscepti sint, Jus certum est.

Het is alzoo zeker, dat alwaar den stockregel den naaten in het bloed erft het goed, vel quod idem ubi successio proximitatis nomine competit, plaets heeft daer ook geen verschil tusschen geheele en halve susters en broeders gemaekt word, neemaer dat de selve aldaar egalijk erven, soo als zulks te zien is in de meest nabuerige provincien.

Negatief DSC00021

Als Namentlyk in het rijk van Nijmegen, ampten tuschen Maase en Whaal, Over en Neder betuwe. Ziet het Landregt Dier ampten Tit. 23. In het quartier van Veluwe en Veluwenzoom, ziet daer van het Landregt Cap. 31.

In het graafschap Zutphen ziet het Landregt Tit. 17 tot Tiel en Bommel Tiler en Bommelerwaerd, ziet het Landregt Tit. 8 in het Sticht van Utrecht ziet Simon van Leeuwen censura forensie L. 3, Cap, 17 waaruyt blijkt dat alle die provincien en landen, in de welke de bovengemelde stockregel nog stand houd over een komen met het oude Roomsche versterfregt bevat in de Digesta en Codex: zoo als zulks wyders word geleerd by den voornamen Rechtsgeleerden Johan van Someren in tractatu de Repraesentatione Cap. 4 Art. 5 alwaar hij zegt, dat aan de oude regtsgeleer

Negatief DSC00022

Den altoos onbekend is geweest het voorregt van den Dubbelden band des bloeds, waar door de geheele broeders en susters de halve broeders en susters uytslyuten dat dit voorregt eerst door den Keyser Justinianus in novellis ingevoerd is geweest, dat de meeste Nederlandsche regten en costuymen aen dit voornoemde Justiniaensche regt tegenstrydig zyn, om dat in de meeste van die provincien doorgaans plaets heeft den stockregel het naaste bloed erft het goed,

Ten gevolge van dit oude versterfregt is er voor heen tot Grave of in den Lande van Cuyk geen onderscheyd gemaekt tuschen geheele en halve susters en broeders, maer hebben die altoos egalyk geerft, zoo als zulks blykt voor verscheyde vonnissen van wethouderen der stad Grave

Negatief DSC00023

In Judicio contradictione gweesen als namentlyk den 6 Mey 1542 luydende in terminis als volgt:

Zoo mester Geurt Wouters Huys genaemt Cuner, is geweest een halve suster van Hylleke van Staijck, die bruder van Hyllike van vaders en van moederssijde daarom allhier dingplichtig geweest, soe Jan van Staijck, Mr. Geurt van zyne Huysvr. Wegens niet meer toevuegen en wolde dan die helft van Hyllekens nagelaten gueden, so is gewesen by schepen vonniss, dat Cuner Mrs. Geurts Huysvr. Bueren zal van haare susters gueden Hylleke voorscr. alsoe vuelt of zij van vader en moder komen waare engelick Stein und dei-

Negatief DSC00024

Len met haaren Bruder en al nog bij een later vonnis van voornoemde schepenen van den 17 Julii 1559 luidende als volgt:

Na aanspraak, antwoord, cond, en soo als hier bevoerens vonniss gewesen is tusschen heele und halve susters und bruders, und een alt gebruik und voor usantze alhier gehalden is werden, dat zy gelyk parten und deilen, wijsen die schepenen die inleydinge by Henrik van Campen als van Arend Everts aan Frans Janssen gedaan van waarde

In conformiteyt van welke voorscr. sententien reeds in de jaeren 1660 en 1667, de doermaels voornaemste practiseerende advocaten in den Lande van Cuyk als Namentlyk Jaspas Hagen, Arnold Verheyen

Negatief DSC00025

En Adriaan Donkeers bij derselve wel beraisonneerde advysen, een stemming gesustineert hebben, dat volgens de minicipale wetten der stad en des Lands van Cuyck de pluralitas vinculorum nieten (?) word aengemerkt, nog onderscheyd gemaekt, waer van de goederen heen gekomen zijn, dat oversulks geheele en halve broeders en susters egalyck erven, dat zulks door vonnissen van schepenen der stad Grave en Lande van Cuyck meermaals verstaen is, en in den Lande van Cuyk doorgaens geuseert en onderhouden is geweest, alle het welke daerenboven door een beëdigde attestatie van schepenen der hoofdbank van Cuijk den 6^e april 1700 is bevestigd geworden, zoo als te zien is uyt alle voors. bewijzen ten mynen comptoire berustende, sijnde ten desen geensints applicabel het geen in Novells 84 en 118 Cas. 3^e ten opzichte der succes

Negatief DSC00026

Sie van geheele en halve broeders en susters en der selve kinderen door den keyser Justinianus is vastgesteld, te weten, dat halve broeders en susters door den geheele broeders en susters en der selve kinderen geexcludeerd worden.

Vooreerst om dat het regt van successie in die Novellis gestatueerd in verscheide punten regtdraats tegenstreeft aen het oude versterfregt der stad Grave en des Lands van Cuyk, als namentlyk dat volgens voors. Novellis de geheele broeders en susters in de nalatenschap van hunne gestorven broeder of suster te gelyk geroepen worden met de nog in leven synde vader moeder of verdere ascendenten, daer de selve volgens de Graafsche en Cuyklandsche regten door vader moeder of verdere ascendeten worden uytgesloten, dat wijders in die Novellis het regt van

Negatief DSC00027

Repraesentatie in de afgaende linie is uytgestrekt in infinitum, daer het in het Land van Cuijck, alvorens het jaer 1535 geen plaats hadde, en doenmaels bij het voor aengehaelde Reglement van graef Floris van Egmont, zoo in de regte als in de zyd Linie eerst ingevoerd is, tot in den tweden graad und niet verders. Dat eyndelyk by het versterfregt begrepen in de voors. Novellis onderscheyd word gemaekt nopens de bona paterna et materna, invoege dat de broeders van vaderszijde alleenelyk erfden die goederen de welke den overleden van vaders zyde gëaegnoieert hadde, ende de broeders van moeders zijde alleenelyk beregtigd waren tot die goederen de welke van overleden van moederszijde bekomen hadde, het welk al wederom tegenstrydig is aen het versterfregt der stad Grave en des Lands van Cuijk, alwaer zonder onderscheyd van waer de goederen gekomen zijn, den naesten in het bloed erft het goed.

Negatief DSC00028

Men moet alsoo ter beslissinge hoe geheele en halve broeders en susters erven, niet volgen het respositief der voors. Novellis, neemaer veel eer zulks deduceren, uyt de gevolgtrekkingen, de welke uyt de voors. stockregel den naestem in het bloed erft het goed, profluereen en navorschen de regten en costuymen der Nabuerige provincien, alwaer den selven stockregel alnog in voudi (?) observantia gehouden word; want het is regtens, dat, als er zig opdoed een geval, ter beslissinge eerst ingezien worden de beschreeve Landregten, en soo er die niet en zyn, als dan de onbeschreeve plaetselyke costuymen of gewoontens of het geene de meeste betrekkinge en overeenkomst daer mede heeft, hier naar de gewoontens der Nabuerige plaetsen en by gebrek van alle het voorscr. moet eerst gevolgt worden het gemeene Roomsche regt, zoo als dit beweert word by Mr. Lambt Goris, in adversariis Juristractati 4te, S 1.

Negatief DSC00029

Zulks word nog meerder bevestigd door den Raadsheer Stockmans in zyne decisien van den Raed van Braband, Decisiones a, alwaer hij zegt: dat het Roomsche regt in de Nederlanden niet gevolgt en word voor zoo verre de Municipaale wetten of gewoontens des lands, daaraen tegenstrydig zyn; vervolgens dan kan de erfwijze in Novellis 84 4n 118 Cap. 3 ten opzigte van geheele en halve broeders gestatueerd, aen het versterfregt der stad Grave en des Lands van Cuyk tegenstrydig zynde, alhier, van geene de minste applicatie weesen. Ziet wijders het voorberig op den Codex Gelre-Zutphanus door Mr. Johan Schrassert.

Negatief DSC00030

Men zal misschien de voors. sustenne willen tegenspreken, door de selve reedenvoeringe die men dezerzijds tot grondslag genomen heeft met te zeggen, het naeste bloed erft het goed, de geheele broeders en susters zijn naerder aen elkander, als de halve volgens het Jus novellarum, welk regt posterieur zynde aen de digesta en den Codex, de daer uyt hier vooren geallegeerde wetten geabrogeert heeft. Vervolgens moeten de geheele broeders en susters, als naesten in het bloed volgens de voorscr. landscostume excluderen de halve broeders en zusters.

Waar tegen rescontrerende (?) gezegt word dat men wel expresselyk ontkend, dat de geheel broeders en susters nader in bloedverwantschap

Negatief DSC00031

Aen elkanderen bestaen als de halve, want zoo de geheele als de halve broeders en susters bestaen aen elkanderen in den tweden graad van verwantschap, dus zijn zij even na, en zulks met alleen na de gemeene Roomsche maer volgens de hedendaegsche Nederlandsche regten, zoo als dat bevestigd word bij den voornamen regtsgeleerden Hugo de Groot in zijne Inleydinge tot de Hollandsche regtsgeleertheyd het 2^e boek, 27 deel, alwaer hij zegt:

In het tweede lit der zijdmaegschap zijn gesteld de broeders en zusters, zoo van vollen bedde, dat is die van eenen vader en moeder komen, als van halven bedde, dat is, die wel komen van eenen vader, maer met van eene moeder, of wel van eene moeder

Negatief DSC00032

Maer niet van eenen vader.

Wijders zoo de geheele als halve zusters en broeders xxcludeeren ook zonder onderscheyd des over ledens oom in den derden graad van bloedverwantschap gestelt, en zulks zoo wel na de gemeene Roomsche regten als te zien is L 10 S 13 de gradibus et affinibus, als naer de Cuyksche landregten, zoo als consteert door de geregtelyke attestatien van vyf dingbanken des Lands van Cuyk, als namentlyk van Vierlingsbeek, Sambeek, Beugen, Cuijk en Mill, waer van de authentike copien zijn ingediend in de vooraengehaelde procedure tusschen Marten Hermans contra Jan van Issum. Zijn aldus de geheele en halve broe

Negatief DSC00033

Ders en zusters evenna in het bloed, dan volgt het van zelfs, uyt de dukgemelde Landcostume, dat zij even na in het goed zijn.

Den Keyser Justinianus heeft door de voorgeciteerde novellen de bepaelde proximitijt van bloedverwantschap in L 10 S 13 f.f. de gradibus et affinibus vastgesteld, geensints geabrogeert, maer enkelyk aen de geheele broeders en susters ter consideratie van den dubbelden band des bloed, waarmede zij aen malkanderen verknogt zyn, willen vergunnen een voorregt of privilegie ter exclusie van de halve broeders en zusters, eveneens als hij het privilegie van repraesentatie aen de zelve per Nov. 118 Cap. 3 vergunt heeft

Negatief DSC00034

Gelyk nu dit privilegie van repraesentatie verscheyde eeuwen bij het regt der novellen gestatueerd was alvorens tot Grave en in den Lande van Cuyk eenige repraesentatie bekend was, en de zelve eerst op eene gansch verschillende wijze als in Novella 118, Cap. 1, 2, en 3 door het reglement van graaf Floris van Egmont anno 1535 is ingevoerd geweest, en zonder eene speciale invoeringe aldaer geen plaets zoude hebben gehad, zoo kan evenmin het voorregt van den dubbelden band des bloeds aen de geheele broeders en zusters ter exclusie van den halve verleent zonder eene speciale invoeringe plaets hebben, daer om is het ook op die plaetsen, daer het plaets heeft, door de Landregten speciael ingevoerd, en zulks wel op verschillende

Negatief DSC00035

Wijze, zoo als blykt uyt de Landswetten van Brabant en Holland, alwaer op zommige plaetsen de halve susters en broeders met de geheele erven met de halve hand, en op andere plaetsen de geheele broeders en zusters de halve teenemael uytsluijten.

Te Grave en in den Lande van Cuijk kan dit voorregt van den dubbelden band des bloeds geen plaets hebben om dat het stridig is aen de alom bekende Landscostuimen het naeste bloed beurt het goed en nog boven dien de geheel erfwijze in de voors. novelle ten opzigte van geheele en halve broeders en zusters gestatueert, allerdings tegenstreeft aen het hedendaegs versterfregt der stad Grave en des Lands van Cuyk, her welk alleene

Negatief DSC00036

Alleenelyk genoeg is om de zelve niet te volgen, geconsidereet dat het Roomsche regt in de Nederlanden niet verders wor gevolgt, als voor zo verre het niet stridig is met de municipaele wetten of Lands costumen. Bij aldien nu om redene voors. vervalt het regt der novellen, waerby gestatueerd is, dat de geheele broeders en zusters de halve excluderen, dan vervallen ook teffens alle redenen en argumentatien, de welke uyt de regtsdispositie dier novellen zouden kunnen geformeert worden L 138 De regulis juris.

Men zal wijders misschien tegen de voorscr. sustenne objicieren (?), dat de vooraengehaelde vonnissen van schepenen der stad Grave niet kunnen strekken tot bewys der costuijnen des Lands van Cuijk ofte

Negatief DSC00037

Der hoge vrij heerlijkheyd Boxmeer om dat de stad Grave een versterfregt heeft, dat verschillig is van de Cuijksche en Boxmeersche regten, wyl volgens laestgemelde regten de erfotgte plaets heeft en geensints tot Grave, waerop geantwoord word dat het waer is dat ontrent het voorscr. point de Graefsche costuyme verschillig is aan die des Lands van Cuyk en Boxmeer, maer dit is ook het eenigste geval, waer in zij verschillen van elkanderen, want volgens het advys van drie voorname Cuijklandsche advocaten Jaspas Hagen, Arnold Verheyen en Adriaan Donkers in den jaere 1660 en 1667 afgegeven, alsnog volgens eene attes

Negatief DSC00038

Tatie van 's lands advocaten en procureurs, ter instantie van den procureur Arts afgegeven in den jaere 1700, en ingediend in de voor aengehaelde procedure tuschen Marten Hermans contra Jan van Issum en consorten, consteert het dat voor het overige de municipale wetten der stad Grave quod ordinem succedendi, conform zyn aen die van den Lande van Cuyk en dat de Boxmeersche regten worden gereguleert na die van het Land van Cuijk, dus is de voorscr. opweringe in dit geval van gan het minste effect. Het is in tegendeel na alle regten gegrond en ontegenzeggelyk, dat de vooraengehaelde sententien

Negatief DSC00039

En respective advijzen per urbem (?) afgegeven, genoegzaam bewyzen dat voorgemelde Landregtelijke costuymen, immers voor zoo verre dat die het tegendeel wil sustineeren gehouden is door sterkere bewyzen zulks te verificeeren; res enim judicata habetur pro veritate quoad omnes, quando sententia facit jus: uti glossa in L 207 de regulis juris. Ziet wijders den professor J. Voet ad etc. L 2, Tit 3, nr. 33.

=====

